

NA SVEUČILIŠTU SJEVER ODRŽAN SKUP "NOVI EUROPSKI BAUHAUS"

PRIPREMILA:
Anđela Bogdan

Interdisciplinarni pristupi održivoj i uključivoj urbanoj obnovi

U fokusu skupa bio je projekt NONA, transnacionalna inicijativa usmjerena na revitalizaciju degradiranih prostora i promicanje odgovornoga korištenja zemljišta

U Sveučilišnome centru Varaždin u petak 6. lipnja 2025. održano je događanje pod nazivom "Novi europski Bauhaus: interdisciplinarni pristupi održivoj i uključivoj urbanoj obnovi" u organizaciji Međunarodne agencije za razvoj (MARA) i Sveučilišta Sjever. Taj je skup jedna od aktivnosti europskog projekta NONA – *New Governance for New Spaces*, koji podržava i sufinancira Interreg program transnacionalne suradnje Dunavske regije 2021. – 2027. Projekt je razvijan unutar prioritetne osi 4 – Bolje upravljanje dunavska regija, a vodeći partner jest Geodetski institut Slovenije. Partnerski konzorcij broji 18 projektnih i 17 pridruženih partnera iz cijele dunavske regije, uključujući MARU kao projektnog partnera i Sveučilište Sjever kao pridruženog partnera. NONA je tzv. *flagship* projekt Novog europskog Bauhauusa, ekološkog, gospo-

upotrebe zemljišta, koji narušava kvalitetu života u Podunavlju. Revitalizacijom degradiranih područja i razvojem učinkovitijih modela upravljanja želi se potaknuti odgovorno korištenje zemljišta u skladu s kapacitetima ekosustava. Glav-

Detalj snimljen tijekom predavanja

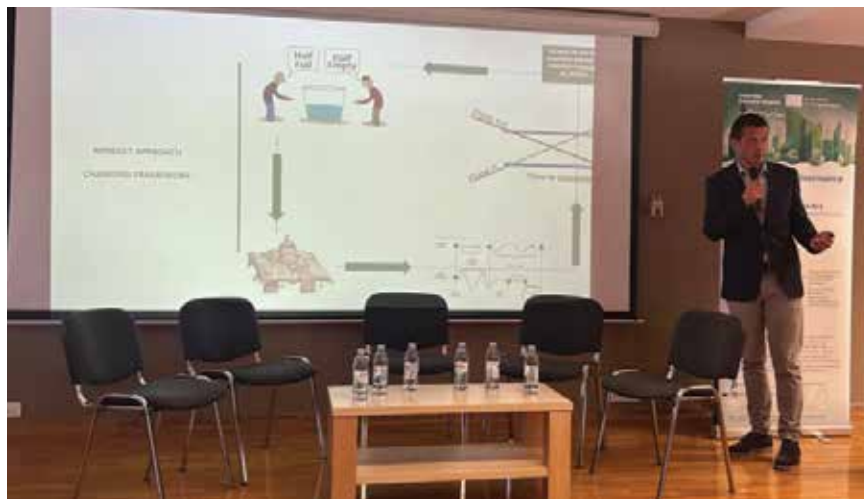
darskog i kulturnog projekta čija je svrha dovesti do zajedničkog osmišljavanja atraktivnijih, održivijih i uključivijih načina suživota. Bavi se problemom neodržive

ni cilj projekta NONA jest razvoj novog modela višerazinskog upravljanja koji će omogućiti uključivanje zelenih investicija u održiv teritorijalni razvoj dunavske regije. Projekt potiče učinkovitu suradnju javnih tijela, civilnog društva te privatnog i financijskog sektora kako bi se unaprijedili kapaciteti gradova i regija za pokretanje i provedbu investicija u odgovornije prakse korištenja prostora. Model se razvija kroz participativne procese u deset pilot-područja, odražavajući raznolikost socioekonomskih stvarnosti u regiji.

Skup u Varaždinu okupio je predstavnike lokalne i regionalne samouprave, stručnjake iz područja urbanizma, arhitekture i građevine, studente te sve zainteresirane sudionike uključene u planiranje i upravljanje prostorom. Na početku skupa sve prisutne pozdravila je prof. dr. sc. Anica Hunjetl, prorektorica za znanstveno-umjetnički rad i međunarodnu su-

Zajednička fotografija sudionika skupa

Izv. prof.dr.sc. Matija Orešković

radnju Sveučilišta Sjever. Fokus je bio na jačanju kapaciteta i informiranju ključnih dionika o mogućnostima revitalizacije degradiranih područja u skladu s principima Novoga europskog Bauhauusa, čije je težište na održivosti, estetici i uključenosti.

U sklopu programa predstavnice Ministarstva prostornog uređenja, graditeljstva i državne imovine Sandra Momčilović i Ana Marija Majdak iz Zavoda za prostorni razvoj predstavile su temeljne ideje i vrijednosti Novog europskog Bauhauusa. Zdravko Kozinc iz organizacije ISKRIVA – *Zavod Iskriva, iskrišće za razvoj lokalnih potencijala* govorio je o budućnosti ulaganja kroz projekt NONA, dok je izv. prof. dr. sc. Matija Orešković sa Sveučilišta Sjever prikazao mogućnosti integracije zelene infrastrukture u obnovu *brownfield* područja putem digitalnoga prostornog planiranja. Dr. sc. Dražen Arbutina s Tehničkog veleučilišta u Zagrebu osvrnuo se na aktualne i tradicionalne pristupe zelenoj infrastrukturi u urbanizmu. Događanje je zaključeno panel-raspravom koja je otvorila prostor za konstruktivnu razmjenu ideja među stručnjacima, donositeljima odluka i studentima.

U sklopu Novog europskog Bauhauusa objavljeni su novi pozivi te snimka informativnih dana o *NEB Facilityju*. Europska komisija objavila je prve pozive na dostavu projektnih prijedloga u sklopu komponente Istraživanje i inovacije instrumenta

NEB Facility, kao dio inicijative Novi europski Bauhaus (NEB). Iz programa Obzor Europa za 2025. osigurano je ukupno 118,4 milijuna eura, namijenjenih podršci projektima koji povezuju održivost, inkluzivnost i estetsku vrijednost u razvoju zajednica i prostora.

Pozivi objavljeni u sklopu Novog europskog Bauhauusa za 2025. obuhvaćaju 11 tematskih područja koja odgovaraju na aktualne izazove održivosti, priuštivosti i društvene uključenosti u urbanome razvoju. Među prioritetima ističu se inovativni modeli socijalnog stanovanja, primjena regenerativnog dizajna u postojećim naseljima te razvoj lokalnih opskrbnih lanaca za reciklažu i ponovnu upotrebu građevnih materijala. Nadalje, fokus je stavljen i na osmišljavanje urbane opreme koja

može doprinijeti transformaciji susjedstava te na razvoj biomaterijala koji bi trebali omogućiti ljepšu i ekološki prihvatljiviju gradnju. Posebna pozornost posvećena je i društvenim aspektima: poticanju *bottom-up* socijalnog poduzetništva, očuvanju socijalne strukture tijekom zelene tranzicije te razumijevanju utjecaja zajedničkih prostora na kvalitetu života u susjedstvima.

Za provedbu projekata u sklopu tih poziva predviđeno je ukupno 118,4 milijuna eura iz programa Obzor Europa, pri čemu se pojedinačni iznosi po pozivu kreću između 2,5 i 16 milijuna eura. Rok za prijavu projekata je 12. studenoga 2025., a svi detalji i natječajna dokumentacija dostupni su na službenim stranicama programa.

Uz istraživačko-inovacijske aktivnosti u sklopu NEB inicijative otvoreni su i dodatni pozivi. Među njima izdvajaju se LIFE projekti koji ciljaju aktualne zakonodavne i političke prioritete kroz standardne akcijske projekte te Europske snage solidarnosti 2025., namijenjene poticanju mladih na volontiranje i uključivanje u društveno korisne inicijative. Rok za prijavu na te pozive istječe 23. rujna 2025. Više informacija o pozivima dostupno je na mrežnim stranicama Ministarstva prostornog uređenja, graditeljstva i državne imovine.

Izvor:

- <https://mpgi.gov.hr/vijesti-8/objavljeni-pozivi-u-okviru-novog-europskog-bauhauusa/18576>

Predstavljanje EU projekta NONA